

Фінансується
Європейським
Союзом

Правовий бюлетень Данської ради у справах біженців (DRC) в Україні | Випуск 89: 1 Січня – 31 Січня 2023 року

1. Уряд запровадив механізм отримання відстрочки від призову гуманітарних працівників

Довідка: у березні 2022 року уряд ухвалив постанову, згідно з якою гуманітарні організації могли оформити відстрочку (або бронювання) від призову своїх співробітників¹. Проте ця постанова не сприяла гуманітарним працівникам в отриманні такого бронювання з двох основних причин. По-перше, підстава для отримання відстрочки (важливість для економіки та потреб населення) була недостатньо чітко визначена, щоб включати гуманітарні організації до категорії тих, хто має на неї право. По-друге, процедура подання заявки для гуманітарних організацій не була чітко визначена. Заяву від імені гуманітарної організації мав подавати державний орган. Зараз обидві перешкоди усунуто.

Подальші зміни: 27 січня 2023 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №76](#) про затвердження:

- [Порядку](#) тимчасового звільнення військовозобов'язаних від призову на строкову військову службу
- [Порядку](#) та критеріїв визначення юридичних осіб, які мають критичне значення для економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період.

Дія Постанови поширюється на всі типи юридичних та фізичних осіб. Наведений нижче аналіз стосується лише гуманітарних організацій та працівників.

Відповідно до Постанови, спеціалізовані установи ООН, іноземні дипломатичні представництва в Україні, представництва донорських організацій, виконавці проектів міжнародної технічної допомоги, представництва міжнародних організацій, міжнародні та українські громадські організації, які реалізують гуманітарні проекти, що фінансуються міжнародними партнерами, **визначені як такі, що мають вирішальне значення для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період.** Такі юридичні особи звертаються із заявою про бронювання від мобілізації до Секретаріату Кабінету Міністрів або до Міністерства закордонних справ.

Організація може звернутися за від мобілізації до 50% від загальної кількості військовозобов'язаних працівників у її штатному розписі. Якщо організація бажає отримати бронювання для більше 50% військовозобов'язаних

¹ Див. [Правовий Бюлетень Данської Ради Випуск 76](#) для того, щоб дізнатися більше інформації щодо цього питання.

працівників, необхідно буде надати спеціальне обґрунтування. Організації, які отримують бронювання для своїх працівників, зобов'язані подавати щоквартальний звіт про кількість таких працівників. Звіти подаються до відповідних установ, відповідальних за бронювання.

2. Дипломатичні установи України за кордоном отримали право реєструвати акти цивільного стану під час воєнного стану

24 січня 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив [Постанову №66](#), якою наділив закордонні дипломатичні установи України певними повноваженнями щодо реєстрації актів цивільного стану (перелік установ буде визначено Міністерством закордонних справ).

Повноваження включають в себе:

- здійснення державної реєстрації актів цивільного стану
- внесення змін до Державного реєстру актів цивільного стану громадян
- видання витягів з Реєстру.

Повноваження діятимуть під час воєнного стану та до набрання чинності спеціального закону про державну реєстрацію актів цивільного стану закордонними дипломатичними установами України.

3. Деякі виплати сім'ям з дітьми можна отримати онлайн через портал «Дія»

6 січня 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив [Постанову №11](#), якою розширив перелік державних допомог сім'ям з дітьми, які можна оформити онлайн через портал "Дія". Через портал "Дія" можна подати заяву на прийом для призначення наступних виплат:

- допомога на дітей одиноким матерям
- допомога при усиновленні дитини
- допомога особі, яка доглядає за хворою дитиною.

4. Парламент реформує систему соціального страхування

1 січня 2023 року набув чинності [Закон №2620-IX](#), який реформує окремі аспекти системи соціального страхування. Таким чином, Фонд соціального страхування об'єднується з Пенсійним фондом. Пенсійний фонд буде нести одноосібну відповідальність за наступні виплати:

- допомога у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю
- допомога у зв'язку з вагітністю та пологами
- допомога на поховання
- одноразові та щомісячні страхові виплати потерпілим на виробництві та членам їхніх сімей.

Закон також підтверджує наступні правила виплати щомісячного соціального страхування, що діють у період дії воєнного стану та протягом одного місяця після його закінчення або скасування:

- особи, які мають пройти повторний огляд медичною комісією, продовжуватимуть отримувати виплати в період очікування такого переогляду
- продовжено виплату студентам денної форми навчання віком від 18 до 23 років у разі смерті одного з батьків. Одержувачам не потрібно надавати довідку з навчального закладу
- виплата потерпілому на виробництві або членам сім'ї померлого ВПО, які не мають необхідних документів, здійснюється на підставі даних з Реєстрів. Паперові копії документів подавати не потрібно.

5. Кабмін запровадив нові форми заяв для отримання дозволів на застосування праці іноземців та осіб без громадянства

24 січня 2023 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №68](#), якою запровадив низку нових форм дозволів на застосування праці іноземців та осіб без громадянства. Постанова запроваджує такі стандартні форми:

- [Дозвіл](#) на працевлаштування іноземців та осіб без громадянства
- [Заява](#) на отримання дозволу на працевлаштування
- [Заява](#) про внесення змін до дозволу на працевлаштування
- [Заява](#) про продовження дозволу на працевлаштування.

Постанова додатково встановлює, що резиденти [Дія-Сіті](#)² можуть отримувати послуги, що надаються гіг-спеціалістами³ з числа іноземців та осіб без громадянства без дозволу на працевлаштування.

6. Кабмін обмежив перетин кордону для чиновників та депутатів під час воєнного стану

27 січня 2023 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №69](#), яка обмежує перетин кордону народними депутатами, депутатами місцевих рад, суддями, прокурорами, державними службовцями, працівниками, зарезервованими для відповідних державних органів, керівниками державних підприємств та іншими категоріями державних службовців під час воєнного стану. Вищезазначені особи можуть виїхати з України лише у наступних випадках:

- офіційні відрядження
- супровід або відвідування дітей віком до 18 років (включно) за кордоном жінкою та/або чоловіком, які є самотні батьками

² Дія-Сіті - це спеціальна податкова та правова система для IT-бізнесу, спрямована на спрощення бізнес-процесів. Резиденти "Дія-Сіті" мають право, серед іншого, на більш сприятливий податковий режим, можливість захищати свої права відповідно до принципів загального права (британського права) та спрощені трудові правила.

³ Гіг-спеціаліст - людина, яка працює за гіг-контрактом. Гіг-контракт - це договір для IT-спеціалістів, що поєднує в собі риси фрілансу та соціальні гарантії для IT-працівників. Цей договір спрямований на врегулювання трудових відносин для виконання певного проекту без необхідності звичайного працевлаштування особи.

- лікування за кордоном (за погодженням з Міністром охорони здоров'я)
- смерть близького родича (батька, матері, дружини, дитини, рідного брата чи сестри тощо) (за рішенням Голови Державної прикордонної служби).

7. Кабмін затвердив Порядок видачі довідки про перебування осіб у місцях несвободи, затриманих або інтернованих внаслідок війни в Україні

20 січня 2023 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №55](#), яка встановлює правила видачі довідки про взяття під варту особи, затриманої або інтернованої внаслідок війни. Передбачено два види довідок, а саме [для громадян України](#) та [для іноземців або осіб без громадянства](#).

Для отримання довідки особа подає заяву в довільній формі (письмовій або електронній) до Міністерства оборони або іншого органу виконавчої влади, що здійснює керівництво військовими формуваннями. Заяву також може подати законний представник або член сім'ї.

8. Уряд виділив кошти на відновлення пошкоджених багатоквартирних будинків у Київській області

10 січня 2023 року Кабінет Міністрів прийняв [Розпорядження №20-р](#), яким виділив понад 465 млн грн на відновлення пошкоджених багатоквартирних будинків у Київській області. Розпорядження передбачає наступне:

- реставраційні роботи мають бути завершені до 30 грудня 2023 року
- кошти будуть перераховані Київській обласній державній адміністрації
- Київська обласна державна адміністрація координуватиме діяльність та надаватиме щотижневі звіти до Міністерства розвитку громад та територій.

9. Уряд відкрив новий тимчасовий пункт перетину українсько-румунського кордону на залізничній станції Рахів

3 січня 2023 року Кабінет Міністрів прийняв [Розпорядження №3-р](#) про створення нового тимчасового залізничного пункту перетину кордону між Україною та Румунією. Станція розташовуватиметься в Рахові та буде призначена для обслуговування пасажирських залізничних перевезень.

Пункт перетину працюватиме 24/7 під час воєнного стану та 90 днів після його припинення або скасування.

Інші законодавчі зміни

1. Президент продовжив безвізовий режим для громадян Великої Британії до 30 січня 2024 року ([Указ №1/2023](#) від 2 січня 2023 року).
2. Кабінет Міністрів запускає експериментальний проект із заміни ламп розжарювання на світлодіодні лампи з метою зменшення споживання електричної енергії ([Постанова №25](#) від 10 січня 2023 року).
3. Кабінет Міністрів збільшив розмір компенсації роботодавцям, які працевлаштовують ВПО, з 6500 грн до 6700 грн ([Постанова №33](#) від 10 січня 2023 року).
4. Кабінет Міністрів дозволив пересилати за кордон національні паспорти та посвідчення на повернення рекомендованими міжнародними поштовими відправленнями під час воєнного стану та карантину (до останнього дня місяця, в якому припиняється дія карантину) ([Постанова №41](#) від 18 січня 2023 р.).
5. Кабінет Міністрів надав право громадянам Польщі отримувати державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, державну соціальну допомогу особам з інвалідністю та державну соціальну допомогу на догляд ([Постанова №54](#) від 20 січня 2023 року).

Цей правовий бюлетень розроблений завдяки фінансовій підтримці у рамках цивільного захисту та гуманітарної допомоги Європейського Союзу.

Деякі терміни, що використовуються у цьому документі, взяті із законопроектів або чинного законодавства. Відповідальність за зміст бюлетеня несуть виключно автори. Погляди, висловлені в цьому документі, жодним чином не повинні сприйматися як відображення офіційної позиції Європейського Союзу чи Данської ради у справах біженців (DRC). Ні Європейська Комісія, ні DRC не несуть відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в ньому.